

ข้อสังเกต
การประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๙
วันจันทร์ที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่องพิจารณา

ระเบียบวาระที่ ๓.๑ รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ เรื่อง การปฏิรูปเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์และเชิงวัฒนธรรม (Creative and Cultural Economy)

ข้อสังเกตของสมาชิกในที่ประชุม

นายชิต ภิรมย์

๑. ควรมีการส่งเสริมด้านการสร้างและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยการพัฒนาองค์ความรู้ด้วยการใช้บุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์จากสาขาต่าง ๆ มาถ่ายทอดองค์ความรู้และให้คำปรึกษาด้านธุรกิจหรืออุตสาหกรรมแก่ผู้เรียน และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านความคิดสร้างสรรค์ที่ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการเรียนรู้แนวใหม่ที่ก่อให้เกิดศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการและบุคลากรสร้างสรรค์ในการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบ มีการสร้างความเข้าใจและตระหนักถึงคุณค่าของความคิดสร้างสรรค์และวัฒนธรรม ซึ่งจะทำให้เกิดนวัตกรรมและองค์ความรู้ใหม่ ๆ ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์ผ่านนวัตกรรม และผลักดันการปฏิรูปเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์และเชิงวัฒนธรรมให้สัมฤทธิ์ผล รวมทั้งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาลในด้านการลงทุนสร้างสรรค์ ได้แก่ การจัดตั้งกองทุนที่สนับสนุนด้านการเงินแก่ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ และเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้อุตสาหกรรมสร้างสรรค์เติบโตอย่างมีศักยภาพ

๒. ในปัจจุบันสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกด้านการเผยแพร่ผลงานจากความคิดสร้างสรรค์ของประเทศไทยยังคงถูกปิดกั้น จึงไม่ก่อให้เกิดการส่งเสริมการเรียนรู้เท่าที่ควร เนื่องจากอำนาจในการตรวจพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ เป็นอำนาจของคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นการพิจารณาโดยใช้ดุลยพินิจของคณะกรรมการฯ จึงไม่มีมาตรฐานที่ชัดเจนแน่นอน ซึ่งหากจะมีการจำกัดการเผยแพร่ผลงานจากความคิดสร้างสรรค์ ก็ควรมีการระบุเป็นข้อกำหนดให้ชัดเจนว่าสิ่งใดที่ไม่อนุญาตให้สร้างเป็นผลงานเพื่อทำการเผยแพร่ และควรมีการส่งเสริมด้านสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกเชิงสร้างสรรค์และเชิงวัฒนธรรม เพื่อให้เกิดการนำความคิดสร้างสรรค์ แรงบันดาลใจ และทุนทางวัฒนธรรม มาสร้างคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าและบริการต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเชื่อมโยงกับภาคการผลิต ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนและสร้างความเติบโตให้แก่เศรษฐกิจของประเทศ โดยการสร้างพื้นที่หรือช่องทางการแสดงออกเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้คิดค้นหรือผู้ผลิตผลงานได้มีช่องทางในการเผยแพร่ผลงานจากความคิดสร้างสรรค์

นางเมธินี เทพมณี

๑. ควรสนับสนุนให้มีการปฏิรูปเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์และเชิงวัฒนธรรม โดยใช้องค์ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ ทักษะสินทางปัญญาที่เชื่อมโยงกับพื้นฐานทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมเทคโนโลยี และนวัตกรรมสมัยใหม่ในการผลิตสินค้าและบริการในรูปแบบใหม่ที่สร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ หรือคุณค่าทางสังคมที่สอดคล้องกับทิศทางและแนวโน้มของตลาดยุคใหม่เพื่อให้ผู้บริโภคมีทางเลือกมากขึ้น นอกจากนี้ ควรจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์และเชิงวัฒนธรรมให้เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านอื่น ๆ ที่มีอยู่แล้วหรืออยู่ระหว่างดำเนินการ เช่น การพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล เป็นต้น ตลอดจนเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาระบบขนส่งและโครงสร้างด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศ ได้อย่างยั่งยืน

๒. ควรพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญในสาขาที่ตรงกับความต้องการของตลาด โดยกำหนดเป้าหมายการพัฒนาบุคลากรผู้ซึ่งมีทักษะจากความคิดสร้างสรรค์และทักษะด้านเทคโนโลยี ในการผลิตสื่อในรูปแบบดิจิทัล เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปสู่เศรษฐกิจฐานบริการ และฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ รวมถึงส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการด้านซอฟต์แวร์ โปรแกรมเมอร์ เกมส์ แอนิเมชัน ภาพยนตร์และสื่อต่าง ๆ ในระบบของดิจิทัล เป็นการเสริมสร้างศักยภาพของผู้ประกอบการ และบุคลากรในการใช้ความคิดสร้างสรรค์ เพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้าและบริการของประเทศให้เติบโตอย่างยั่งยืน

๓. ควรพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสภาพแวดล้อมภายในประเทศให้เอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนา เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์และเชิงวัฒนธรรม โดยภาครัฐต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และสภาพแวดล้อมภายในประเทศ เช่น การสื่อสารและการคมนาคม การส่งเสริมการลงทุนทางด้านวิจัย และพัฒนา การจัดหาแหล่งเงินทุน การพัฒนาการศึกษาอย่างเป็นระบบและครบวงจร เป็นต้น นอกจากนี้ ควรสนับสนุนให้ชุมชนและท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมกับการพัฒนาและเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาอย่างแท้จริง เพื่อยกระดับความสามารถทางนวัตกรรมและการสร้างสรรค์ของชุมชนและท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็ง สามารถนำไปสู่การพัฒนาได้อย่างยั่งยืน

๔. ควรกำหนดให้มีหน่วยงานรับผิดชอบหลัก โดยทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางในการเชื่อมโยง กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อให้การขับเคลื่อนการพัฒนา ระบบเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์และเชิงวัฒนธรรมของประเทศให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ และยุทธศาสตร์ระดับชาติ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในเวทีโลก

นายสมพงษ์ สระกวี

๑. ควรส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์และเชิงวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ และวัฒนธรรมของไทยที่มีอยู่เดิมให้มีความเข้มแข็ง เพื่อแสดงจุดยืนและศักยภาพของประเทศให้เป็นที่รู้จัก และยอมรับในฐานะประเทศที่ส่งเสริมการพัฒนาด้านความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม สู่อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ อย่างจริงจังและมีมาตรฐานเทียบเท่าสากล เช่น งานฝีมือและหัตถกรรม อาหารไทย ผ้าไหม ผ้าฝ้ายมัดหมี่ การแพทย์แผนไทย และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เป็นต้น โดยการประยุกต์ให้สอดคล้องกับความต้องการ ของตลาดและสามารถดำเนินธุรกิจด้วยตนเองได้อย่างยั่งยืน

๒. ควรส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์และสืบทอดงานฝีมือของช่างสิบหมู่ให้คงอยู่ตามแบบมาตรฐานดั้งเดิม เนื่องจากเป็นสาขาที่ขาดแคลนบุคลากรในการสืบทอดงานช่างทุกแขนง อีกทั้งยังให้สามารถต่อยอดและพัฒนางานให้ไปสู่เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์และเชิงวัฒนธรรมได้อย่างมีคุณภาพ

นายสุรินทร์ จิรวชิษฐ์

๑. ควรกำหนดกรอบการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์และเชิงวัฒนธรรมให้ชัดเจนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อให้การพัฒนาด้านเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์และเชิงวัฒนธรรมของประเทศให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งในด้านการกำหนดนโยบาย งบประมาณ การตลาดรองรับ และการพัฒนาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญให้เพียงพอต่อความต้องการของประเทศ ตลอดจนสร้างองค์ความรู้ใหม่และต่อยอดองค์ความรู้เดิม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในระดับมาตรฐานสากล

๒. รัฐควรเป็นหน่วยงานหลักในการสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการจดทะเบียน การใช้ และการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาเกี่ยวกับการพัฒนาส่งเสริมเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์และเชิงวัฒนธรรม เพื่อเป็นการปกป้องสิทธิแก่ผู้คิดค้นงานสร้างสรรค์ โดยควรมีกลไกที่รับรองและบังคับสิทธิตามกฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังให้ผู้เป็นเจ้าของสิทธิสามารถนำทรัพย์สินทางปัญญาไปสร้างประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ ตลอดจนเป็นแรงจูงใจที่สำคัญในการสร้างสรรค์งานและนวัตกรรมที่มีคุณภาพต่อไป

๓. คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ ควรจัดเรียงลำดับความสำคัญและความเร่งด่วนของเรื่องที่เหมาะสมจะมีการปฏิรูปให้ชัดเจนและสอดคล้องกับแผนงาน นโยบาย งบประมาณ และบุคลากร ซึ่งจะช่วยให้การพัฒนาเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์และเชิงวัฒนธรรมของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

นายบรรเวท รุ่งรุจี

แม้จะมีหน่วยงานภาครัฐหลายหน่วยงานที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับการพัฒนาส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เช่น กระทรวงมหาดไทย กระทรวงวัฒนธรรม และกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นต้น แต่หน่วยงานดังกล่าวยังขาดการบูรณาการแผนงานและนโยบายการดำเนินการร่วมกันที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาและขับเคลื่อนอย่างเป็นระบบ ดังนั้น ควรพิจารณาให้มีหน่วยงานเข้ามาดูแลและรับผิดชอบหลักในการทำหน้าที่ประสานงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน เพื่อให้เกิดการนำความคิดสร้างสรรค์และแรงบันดาลใจ พื้นฐานทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญามาสร้างคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งบูรณาการในการทำงานร่วมกันกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินการมีความต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

นายคำณูณ สิทธิสมาน

๑. การจัดตั้ง “สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)” เพื่อทำหน้าที่เป็นหน่วยงานที่ขับเคลื่อนการปฏิรูปเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์และเชิงวัฒนธรรมนั้น ควรมีการพิจารณาถึงความเหมาะสม

ว่ามีความจำเป็นหรือไม่ อย่างไร ในการจัดตั้งหน่วยงานดังกล่าว ทั้งนี้ หากพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่มีความจำเป็นที่จะต้องจัดตั้งหน่วยงานขึ้นมาใหม่ อาจมอบหมายให้ ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ หรือ ศสب. (Thailand Creative and Design Center : TCDC) ทำหน้าที่ดังกล่าวแทน

๒. สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) หรือ สพร. (Office of Knowledge Management and Development (Public Organization) : OKMD) เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปัจจุบันมีหน่วยงานในการกำกับดูแล จำนวน ๓ แห่ง คือ ๑) สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ หรือ สอร. (Thailand Knowledge Park : TK Park) ๒) ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ หรือ ศสบ. (Thailand Creative and Design Center : TCDC) ๓) สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ หรือ สพร. (National Discovery Museum Institute : NDMI) หากมีการแยกหรือยกฐานะให้ “ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ” ซึ่งเป็นหน่วยงานที่สำคัญแห่งหนึ่งของสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) เป็น “สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน)” แล้ว อาจส่งผลกระทบต่อโครงสร้างและการบริหารงานของสำนักงาน ฯ ได้ ดังนั้น จึงควรมีการประชุมปรึกษาหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความชัดเจนก่อนดำเนินการในเรื่องดังกล่าว

๓. สำนักนายกรัฐมนตรีได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเตรียมการด้านดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ขึ้น เพื่อทำหน้าที่จัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยคณะกรรมการ ฯ ได้ดำเนินการจัดทำและมีมติเห็นชอบเกี่ยวกับ “(ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม” ซึ่งใน (ร่าง) แผนพัฒนาดังกล่าว อาจมีเรื่องหรือเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์และเชิงวัฒนธรรมรวมอยู่ด้วย ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรมีการประชุมปรึกษาหารือกัน เพื่อให้การขับเคลื่อนการปฏิรูปเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์และเชิงวัฒนธรรมเกิดความถูกต้อง เหมาะสม และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ระเบียบวาระที่ ๓.๒ รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขและ
สิ่งแวดล้อม จำนวน ๒ เรื่อง

๑. การจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายสุขภาพแห่งชาติ
๒. การจัดตั้งสำนักงานมาตรฐานและการจัดการสารสนเทศระบบบริการสุขภาพแห่งชาติ
(สมสส.)

เรื่องที่ ๑ การจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายสุขภาพแห่งชาติ

ข้อสังเกตของสมาชิกในที่ประชุม

นายวิทยา แก้วภราดัย

ขอบเขตหรือกรอบภารกิจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายสุขภาพแห่งชาติ ควรมุ่งเน้นหรือให้ความสำคัญในเรื่องของการกระจายความเป็นธรรมในระบบการสาธารณสุข เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาในด้านการสาธารณสุขได้อย่างครอบคลุมในทุกมิติ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาในเรื่องของการขาดแคลนบุคลากรทางการแพทย์ต่าง ๆ เช่น ปัญหาแพทย์และพยาบาลที่จบการศึกษาและอยู่ระหว่างรอการบรรจุ เป็นต้น การเสริมสร้างความก้าวหน้าในด้านวิชาชีพและค่าตอบแทนของบุคลากรทางการแพทย์ การสร้างขวัญและกำลังใจของผู้ปฏิบัติงาน การเสริมสร้างคุณภาพสถานบริการสาธารณสุขของรัฐในทุกกระดับให้ใกล้เคียงกับสถานบริการสาธารณสุขของเอกชน พัฒนาระบบการเคลื่อนย้ายผู้ป่วยหรือระบบส่งต่อผู้ป่วยที่มีประสิทธิภาพสามารถกระจายผู้ป่วยไปยังสถานบริการสาธารณสุขของรัฐได้อย่างรวดเร็วและไม่เกิดความแออัด ตลอดจนจัดสรรงบประมาณในด้านการสาธารณสุขให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เกิดความสอดคล้องและเหมาะสมกับภารกิจที่หน่วยงานนั้นรับผิดชอบอยู่

พลอากาศตรีเฉลิมชัย เครืองาม

๑. การกำหนดให้คณะกรรมการนโยบายสุขภาพแห่งชาติ ทำหน้าที่บูรณาการการทำงานร่วมกันในการให้บริการประชาชนด้านระบบสุขภาพ ซึ่งกระจายอยู่ในแต่ละส่วนราชการของประเทศ เช่น กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงกลาโหม กระทรวงยุติธรรม สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น และมีหน้าที่กำหนดนโยบายการบริหารให้มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันหรือมีระบบแบบแผนที่สามารถบังคับใช้โดยทั่วไป ดังนั้น เพื่อป้องกันการดำเนินการที่ซ้ำซ้อนกัน และสามารถกำหนดผู้รับผิดชอบโดยตรง รวมทั้งป้องกันการใช้จ่ายงบประมาณที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชน จึงควรกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาอย่างรอบด้าน ซึ่งสามารถแก้ไขปัญหาและก้าวข้ามอุปสรรคได้อย่างสัมฤทธิ์ผล รวมทั้งสร้างกลไกบูรณาการการทำงานของระบบประกันสังคมระบบประกันสุขภาพแห่งชาติ และสวัสดิการข้าราชการให้มีประสิทธิภาพต่อไป

๒. การกำหนดโครงสร้างอัตรากำลังของข้าราชการในการปฏิบัติหน้าที่ด้านระบบสุขภาพของประเทศในปัจจุบัน พบปัญหาในเรื่องของการมีบุคลากรไม่เพียงพอหรือมีอัตรากำลังไม่สอดคล้องกับการให้บริการประชาชน เนื่องจากมีการบรรจุอัตรากำลังลูกจ้างแบบสัญญาจ้างเข้ามาปฏิบัติหน้าที่แทนทำให้บุคลากรเกิดความรู้สึกไม่มั่นคงในหน้าที่การงาน และเกิดการโอนย้ายหรือการลาออก ดังนั้น เพื่อป้องกันการขาดบุคลากรเข้าปฏิบัติหน้าที่ จึงควรมีการปรับปรุงโครงสร้างอัตรากำลังเพิ่มขึ้นจากเดิม

๓. การดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายสุขภาพแห่งชาติ ในการอภิบาลระบบสุขภาพ ทั้งในระดับประเทศ และระดับพื้นที่นั้น มีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยคำนึงถึงการเข้าถึงบริการของประชาชนอย่างทั่วถึง และการกำหนดนโยบายที่สามารถครอบคลุมปัญหาในทุกภาคส่วนของประเทศ ดังนั้นเพื่อแก้ไขปัญหาระบบสุขภาพและกำหนดนโยบายการบริหารที่มีระบบแบบแผนเดียวกัน และสามารถบังคับใช้โดยทั่วไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรมีการพิจารณาแนวทางการดำเนินการร่วมกันระหว่างกระทรวงสาธารณสุขกับคณะกรรมการดังกล่าว

นายอำพล จินดาวัฒนะ

๑. รายงานของคณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เรื่อง “การจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายสุขภาพแห่งชาติ” ได้กล่าวถึงปัญหา ด้านการให้บริการสุขภาพในปัจจุบัน ซึ่งจำเป็นต้องมีการปฏิรูปกรอบแนวคิดของระบบบริการสุขภาพ ให้ครอบคลุมถึงการดูแลทางการแพทย์ และการบริการสุขภาพอย่างรอบด้าน โดยบูรณาการบริการสาธารณสุข ร่วมกับภาครัฐและภาคเอกชน ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงการบริการสุขภาพอย่างทั่วถึง นอกจากนี้ การกำหนดนโยบายและการบริหารระบบบริการสุขภาพของประเทศไทย จำเป็นต้องมีการอภิบาลระบบบริการสุขภาพ ให้สอดคล้องกับปัญหาในแต่ละพื้นที่ เช่น ระบบภาษี ระบบประกันสุขภาพ ระบบงบประมาณ ระบบสุขภาพ การออกพระราชบัญญัติควบคุม การบูรณาการดำเนินการร่วมกันระหว่างหน่วยงาน เป็นต้น เพื่อสร้างความสอดคล้องให้เกิดขึ้นอย่างแท้จริง ดังนั้น การกำหนดแนวทางและกระบวนการขับเคลื่อนในด้านต่าง ๆ จึงควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อหาในรายงานของคณะกรรมการฯ ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ดังนี้

๑) ควรมีการแก้ไขเนื้อหาบางส่วนให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น กล่าวคือรายงานของคณะกรรมการฯ กำหนดให้การปฏิรูปเรื่องระบบบริการสุขภาพเป็นสำคัญ ซึ่งไม่สอดคล้องกับวิธีการปฏิรูปที่ได้กล่าวถึงการอภิบาลระบบสุขภาพ อันหมายถึงการปฏิรูปทั้งระบบสุขภาพของประเทศไทย

๒) ควรกำหนดแนวทางการบูรณาการดำเนินงานร่วมกันให้ความชัดเจน เนื่องจากเนื้อหาบางส่วน ได้กล่าวถึงเรื่องการอภิบาลโดยรัฐ (บูรณาการการดำเนินงานเฉพาะหน่วยงานของรัฐ) และการอภิบาลแบบหุ้นส่วน (บูรณาการโดยให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วม)

๓) การกำหนดโครงสร้างของคณะกรรมการนโยบายสุขภาพแห่งชาติ เรื่องหน่วยงานที่มีส่วนร่วมและมีภารกิจที่เกี่ยวข้องเข้ามามีบูรณาการดำเนินงานร่วมกัน โดยโครงสร้างดังกล่าวกำหนดเพียงองค์กร และหน่วยงานของภาครัฐเท่านั้น ซึ่งขัดกับหลักการและเหตุผลที่ครอบคลุม เรื่องการมีส่วนร่วมในการปฏิรูประบบบริการสุขภาพจากทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ดังนั้นเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความสับสน จึงควรมีการเพิ่มหน่วยงานจากภาคเอกชนเข้าร่วมในคณะกรรมการดังกล่าว

๔) การกำหนดวิธีการอภิบาลระบบบริการสุขภาพ สามารถแบ่งออกเป็น ๒ ระดับคือ ระดับประเทศ และระดับจังหวัด ประกอบด้วย คณะกรรมการนโยบายสุขภาพแห่งชาติ คณะกรรมการสุขภาพเขต และคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคระดับจังหวัด ซึ่งมีความไม่สอดคล้องกันอย่างยิ่งในเรื่อง การกำหนดรายละเอียดของคณะกรรมการแต่ละระดับ จึงได้เสนอข้อสังเกตเพื่อให้เกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ดังนี้

(๑) บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายสุขภาพแห่งชาติ มีความครอบคลุมในเรื่องการอภิบาลระบบบริการสุขภาพและการอภิบาลระบบสุขภาพทั้งระบบ ซึ่งอาจทำให้เกิดความสับสนในการตีความหมาย จึงควรมีการปรับปรุงเนื้อหาเพิ่มเติมให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

(๒) บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสุขภาพเขต มีความครอบคลุมเฉพาะเรื่องระบบบริการสุขภาพ ซึ่งไม่สอดคล้องกับชื่อของคณะกรรมการดังกล่าว จึงควรมีการแก้ไขเนื้อหาให้มีความเหมาะสมและมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

(๓) คณะกรรมการสุขภาพเขต มีบทบาทหน้าที่ในการบริหารกองทุนสุขภาพระดับเขตรวมทั้งกำกับ ติดตาม และประสานนโยบายกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งไม่สอดคล้องกับหลักการและเหตุผลที่เน้นในเรื่องการบริการระบบสุขภาพเป็นสำคัญ จึงควรมีการแก้ไขเนื้อหาให้มีความเหมาะสมและมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

(๔) การจัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคเฉพาะระดับจังหวัด มีบทบาทหน้าที่ขับเคลื่อนนโยบายสุขภาพ จัดทำแผนสุขภาพ บูรณาการงบประมาณ สร้างกลไกการทำงาน และติดตามผลลัพธ์ด้านสุขภาพ ซึ่งบทบาทหน้าที่ดังกล่าวควรกำหนดการบริหารในลักษณะสายบังคับบัญชาลำดับชั้นหรือการบริหารจากบนลงล่าง กล่าวคือควรให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในระดับเขตด้วย เพื่อสร้างกลไกการควบคุมที่มีประสิทธิภาพ

(๕) บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคระดับจังหวัด ได้กล่าวถึงการขับเคลื่อนการอภิบาลระบบสุขภาพในระดับอำเภอด้วย ซึ่งไม่สอดคล้องกับชื่อของคณะกรรมการดังกล่าว จึงควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมในรายละเอียดดังกล่าว

๕) โครงสร้างของคณะกรรมการนโยบายสุขภาพแห่งชาติ ได้กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงอื่น ๆ เป็นกรรมการ นั้น อาจมีความไม่เหมาะสม เนื่องจากคณะกรรมการมีหน้าที่พิจารณากำหนดนโยบายการอภิบาลระบบสุขภาพหรือระบบสาธารณสุขเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ รวมทั้งประสานงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการด้านต่าง ๆ ดังนั้น เพื่อป้องกันการปฏิบัติภารกิจที่มีความซ้ำซ้อนกัน จึงควรให้มีการประสานงานร่วมกันระหว่างกระทรวงสาธารณสุขกับคณะกรรมการนโยบายสุขภาพแห่งชาติ อันจะส่งผลให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๖) คณะกรรมการนโยบายสุขภาพแห่งชาติ ไม่ควรมีบทบาทหน้าที่ในการกำหนดแนวทางและนโยบายหลักด้านสุขภาพของประเทศ ตลอดจนกลั่นกรองนโยบายสำคัญก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรี เนื่องจากการกำหนดทิศทางและนโยบายต่าง ๆ ของประเทศ เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีเป็นผู้กำหนด จึงควรมีการปรับปรุงรายละเอียดให้มีความเหมาะสมและมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

๗) การกำหนดให้คณะกรรมการนโยบายสุขภาพแห่งชาติ ซึ่งทำหน้าที่กำหนดและกลั่นกรองนโยบายสำคัญต่าง ๆ นั้น เป็นผู้ประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานตามนโยบายหลักและความสำคัญด้านสุขภาพของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนั้น อาจเกิดความไม่น่าเชื่อถือจากบุคคลภายนอกและการถูกวิพากษ์วิจารณ์ถึงความไม่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งจำเป็นต้องมีการแก้ไขเนื้อหาดังกล่าวให้มีความเหมาะสม

๘) การกำหนดให้คณะกรรมการนโยบายสุขภาพแห่งชาติ มีบทบาทหน้าที่ให้ความเห็นต่อรัฐบาลในกรณีพันธสัญญาระหว่างประเทศ แผนงานโครงการ และระเบียบข้อกฎหมายที่จะมีผลกระทบต่อสุขภาพนั้น มีความไม่สอดคล้องหลักการและเหตุผลที่กำหนดให้เรื่องการบริการระบบสุขภาพเป็นสำคัญ จึงควรมีการปรับปรุงรายละเอียดเนื้อหาให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

๙) การกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายสุขภาพแห่งชาติ ให้มีอำนาจตรวจสอบ สั่งการ แก้ไข ปรับปรุงการดำเนินงานของทุกส่วนราชการเป็นไปตามนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านสุขภาพแห่งชาตินั้น อาจเกิดความไม่เหมาะสม เนื่องจากการกำหนดแนวทางและนโยบายเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรี และเป็นการขัดต่อหลักการและเหตุของการปฏิรูปด้านระบบบริการสุขภาพ ดังนั้น เพื่อป้องกันการตีความหมายที่ผิดพลาดและสร้างความชัดเจนมากยิ่งขึ้น จึงควรมีการปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาในส่วนดังกล่าวด้วย

๑๐) ควรมีการดำเนินการร่วมกันระหว่างคณะกรรมการขับเคลื่อนและปฏิรูปด้านสาธารณสุขกับคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เรื่องการอภิบาลระบบสุขภาพ ในการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านสาธารณสุข โดยแบ่งรายละเอียดออกเป็น ๓ รูปแบบคือ รูปแบบที่ ๑ ประสานให้เกิดการบูรณาการ รูปแบบที่ ๒ สร้างความร่วมมือให้เกิดการบูรณาการ และรูปแบบที่ ๓ การใช้อำนาจในแนวตั้งให้เกิดการบูรณาการ เพื่อนำมาวิเคราะห์หาความเหมาะสมกับสภาพสังคมไทยในปัจจุบัน อันจะเป็นการอภิบาลระบบสุขภาพอย่างแท้จริง

นายสุรินทร์ จิรวินิชย์

ควรปรับปรุงโครงสร้างคณะกรรมการนโยบายสุขภาพแห่งชาติ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. การกำหนดโครงสร้างคณะกรรมการนโยบายสุขภาพแห่งชาติระดับประเทศ ให้นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และรองนายกรัฐมนตรีเป็นรองประธาน นั้น อาจเป็นการเพิ่มภาระงานของผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งในกรณีที่นายกรัฐมนตรีไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ก็อาจมอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรีเข้าประชุมแทน ดังนั้น เพื่อป้องกันการเกิดภาระงานที่ซ้ำซ้อนกัน จึงควรกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขดำรงตำแหน่งรองประธานแทน

๒. การกำหนดโครงสร้างคณะกรรมการนโยบายสุขภาพแห่งชาติระดับเขตและคณะอนุกรรมการบริหารการเงินการคลังเพื่อสุขภาพ ซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิที่ดำรงตำแหน่งประธาน และผู้ทรงคุณวุฒิที่ดำรงตำแหน่งรองประธาน นั้น ยังขาดความชัดเจนถึงคุณสมบัติและที่มาของผู้ดำรงตำแหน่ง ดังนั้น เพื่อป้องกันการถูกวิพากษ์วิจารณ์จากบุคคลภายนอกถึงความเหมาะสมในการแต่งตั้งบุคคล จึงควรกำหนดให้ข้าราชการที่มาจากหน่วยงานภาครัฐ เช่น คณบดีคณะแพทยศาสตร์ .... หรืออดีตคณบดีคณะแพทยศาสตร์ .... และข้าราชการที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน เข้ามาดำรงตำแหน่งดังกล่าวตามลำดับ

๓. การกำหนดโครงสร้างคณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคระดับจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ดำรงตำแหน่งประธาน และรองผู้ว่าราชการจังหวัด ดำรงตำแหน่งรองประธาน นั้น อาจเป็นการเพิ่มภาระงานและการทำงานที่ซ้ำซ้อนกัน จึงควรกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขดำรงตำแหน่งรองประธานแทน

นายกษิต ภิรมย์

คณะกรรมการนโยบายสุขภาพแห่งชาติ ได้กำหนดกลไกบูรณาการนโยบายระบบสุขภาพหรือระบบสาธารณสุขของประเทศ โดยมีการบริหารจัดการแบบประสานความร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งนโยบายของภาครัฐจะเน้นในเรื่องของการให้บริการทางการแพทย์โดยไม่แสวงหากำไร และนโยบายของโรงพยาบาลเอกชนที่เน้นให้บริการทางการแพทย์แบบแสวงหากำไร นั้น มีข้อคำนึงประการหนึ่งว่าคณะกรรมการนโยบายสุขภาพแห่งชาติ ซึ่งมีองค์ประกอบส่วนหนึ่งจากผู้แทนผู้ประกอบการโรงพยาบาลเอกชน อาจมีการแสวงหาผลประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ ดังนั้น เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณสุขทางการแพทย์อย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรกำหนดกระบวนการมีส่วนร่วมของทั้งภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งต้องมีมาตรการป้องกันการแสวงหาผลประโยชน์ที่มีประสิทธิภาพด้วย

เรื่องที่ ๒ การจัดตั้งสำนักงานมาตรฐานและการจัดการสารสนเทศระบบบริการสุขภาพแห่งชาติ (สมสส.)

ข้อสังเกตของสมาชิกในที่ประชุม

นายวิทยา แก้วภราดัย

คณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ควรพิจารณาทบทวนเกี่ยวกับวิธีการปฏิรูปที่ได้เสนอให้มีการจัดตั้งสำนักงานมาตรฐานและการจัดการสารสนเทศระบบบริการสุขภาพแห่งชาติ (สมสส.) ขึ้น เนื่องจากในปัจจุบันได้มีการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นใหม่เป็นจำนวนมาก แต่หน่วยงานดังกล่าวกลับไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร จึงเสนอให้คณะกรรมการฯ ปรับเปลี่ยนวิธีการปฏิรูปโดยอาจหาหรือแนวทางในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศระบบบริการสุขภาพกับกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญในการบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของประเทศ หรืออาจให้หน่วยงานเอกชนเข้ามาร่วมดำเนินการและพัฒนาระบบการจัดการข้อมูลสารสนเทศ เช่น การพัฒนาระบบสารสนเทศเกี่ยวกับการบริการสุขภาพ โดยเชื่อมโยงฐานข้อมูลเกี่ยวกับสวัสดิการรักษายาบาลไว้ในบัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart card) ซึ่งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการ เพื่อให้ประชาชนสามารถใช้สิทธิรักษาพยาบาลได้อย่างสะดวกและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น เป็นต้น

นายสุรินทร์ จิรวินิชย์

รัฐควรพิจารณาทบทวนภารกิจและอำนาจหน้าที่ขององค์การมหาชนทั้งหมด พร้อมทั้งประเมินผลการดำเนินงานที่ผ่านมา เพื่อปรับปรุงลักษณะการดำเนินงานขององค์การมหาชนต่าง ๆ ให้มีความเหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป และอาจพิจารณายกเลิกหรือยุบหน่วยงานที่มีผลการดำเนินงานไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ ไม่คุ้มค่ากับงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน หรือไม่มีความจำเป็นอีกต่อไป ซึ่งเป็นแนวทางที่สอดคล้องกับข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปประเทศของสภาปฏิรูปแห่งชาติ เรื่อง การปฏิรูปองค์การมหาชน ดังนั้น เพื่อให้การปฏิรูปองค์การมหาชนสามารถขับเคลื่อนต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการฯ จึงควรชะลอการจัดตั้งสำนักงานมาตรฐานและการจัดการสารสนเทศระบบบริการสุขภาพแห่งชาติ (สมสส.) ซึ่งมีสถานะเป็นองค์การมหาชนไว้ก่อน จนกว่าการปฏิรูปองค์การมหาชนจะดำเนินการแล้วเสร็จ

นางเมธินี เทพมณี

๑. สำนักงานมาตรฐานและการจัดการสารสนเทศระบบบริการสุขภาพแห่งชาติ (สมสส.) มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดมาตรฐานข้อมูลระบบสารสนเทศการประกันสุขภาพและบริการสุขภาพ รวมทั้งบูรณาการกระบวนการจัดส่งข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายและบริการสุขภาพระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ เมื่อพิจารณากรอบอำนาจหน้าที่ดังกล่าวแล้ว พบว่า สมสส. ย่อมต้องจัดเก็บรวบรวมและครอบครองข้อมูลส่วนบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลด้านสุขภาพ ไว้ในระบบของหน่วยงาน ดังนั้น คณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม จึงควรให้ความสำคัญกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อเป็นการป้องกันการละเมิดข้อมูลประวัติส่วนตัวซึ่งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่สำคัญของประชาชน ที่ต้องได้รับการคุ้มครอง

๒. การกำหนดให้สำนักงานมาตรฐานและการจัดการสารสนเทศระบบบริการสุขภาพแห่งชาติ (สมสส.) มีสถานะเป็นองค์การมหาชน อาจก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ในการดำเนินการได้ เนื่องจากลักษณะทั่วไปขององค์การมหาชนนั้นมีภารกิจที่ครอบคลุมเฉพาะบางเรื่อง และอาจถูกยกเลิกรหรือยุบหน่วยงานได้ง่าย แต่การจัดการข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายและบริการสุขภาพของประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น คณะกรรมการฯ จึงสมควรกำหนดให้ สมสส. มีสถานะเป็นเพียงองค์การมหาชนเท่านั้น เพื่อให้การบริหารจัดการสารสนเทศระบบบริการสุขภาพสามารถเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นอันจะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนทุกคนต่อไป

นายกษิต ภิรมย์

๑. เนื่องจากระบบหลักประกันสุขภาพของประเทศไทยมีอยู่หลายระบบ เช่น ระบบสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ ระบบประกันสังคม และระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ย่อมส่งผลให้เกิดภาระงานแก่สถานพยาบาลต่าง ๆ ในการจัดการข้อมูลการเบิกจ่ายค่าบริการสุขภาพของผู้รับบริการ และก่อให้เกิดปัญหาความเหลื่อมล้ำในการให้บริการสุขภาพแก่ประชาชนอีกด้วย ดังนั้น จึงควรปรับเปลี่ยนให้ระบบหลักประกันสุขภาพของประเทศไทยมีเพียงระบบเดียวและปรับใช้กับประชาชนทุกคน เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกันในการให้บริการสุขภาพต่อไป

๒. ควรปรับปรุงให้คุณภาพการบริการสุขภาพของสถานพยาบาลแต่ละแห่งมีมาตรฐานอยู่ในระดับเดียวกัน เพื่อให้ผู้รับบริการได้รับการรักษายาบาลที่มีประสิทธิภาพอย่างทั่วถึงและเสมอภาคกันมากยิ่งขึ้น